

Inhoudsopgave

Woord vooraf	11
1 Inleiding	13
1.1 De schaalgrootte van de lokale politiezones: vraagstuk tijdens de politiehervorming	13
1.2 De schaalgrootte van de lokale politiezones: vraagstuk na de politiehervorming	15
1.3 De context van het schaalvergrotingsdebat vandaag	17
1.3.1 Op zoek naar rentabiliteit, efficiëntie en effectiviteit	17
1.3.2 De werking van de geïntegreerde politie gestructureerd op twee niveaus onder druk	19
1.3.3 Toenemend aantal opdrachten zetten de politiewerking verder onder druk	24
1.3.4 Nood aan sterke lokale verankering	25
1.3.5 Overige katalysatoren	26
1.4 Het doel van het onderzoek	26
1.5 Methodologie	27
1.6 De beperkingen van het onderzoek	29
2 Schaalvergroting in de literatuur	33
2.1 Concepten van schaalvergroting	33
2.1.1 Interzonale samenwerkingsakkoorden	33
2.1.2 Politiezorgregio	34
2.1.3 Politieassociatie	34
2.1.4 Fusie	35
2.2 Voor- en nadelen van schaalvergroting	36
2.2.1 Interzonale politiesamenwerking	36
2.2.2 Politiezorgregio	38
2.2.3 Politieassociatie	39
2.2.4 Fusie	40
3 Resultaten van het onderzoek in West-Vlaanderen	45
3.1 Het veldwerk	45
3.2 Morfologie	46
3.3 Evaluatie van de werking van de huidige politiezones	55
3.3.1 De evaluatie door de burgemeesters	55
3.3.2 De evaluatie door de korpschefs	57
3.4 Schaalvergroting in West-Vlaanderen	61
3.4.1 Bestaande samenwerkingsverbanden in West-Vlaanderen	61

3.4.2	Voor- en nadelen van schaalvergroting	66
3.4.3	Randvoorwaarden om in schaalvergroting te treden	71
3.4.3.1	Randvoorwaarden van de burgemeesters	71
3.4.3.2	Randvoorwaarden van de korpschefs	78
3.3.3.3	Randvoorwaarden van het Openbaar Ministerie, de Dirco, Dirjud en de Gouverneur	81
3.3.3.4	Randvoorwaarden van de syndicale vertegen- woordigers van de politievakbonden	82
3.4.4	Bereidheid tot gevorderde samenwerking of schaalvergroting	83
3.4.4.1	Bereidheid bij de burgemeesters	83
3.4.4.2	Bereidheid bij de korpschefs	84
3.4.4.3	Bereidheid bij de syndicale vertegenwoordigers van de politievakbonden	85
3.4.5	Bovenzonale inzet recherche	86
3.5	De governance van politiezones	86
3.5.1	Evaluatie van het politiecollege en de politieraad	86
3.6	Mogelijke scenario's inzake schaalvergroting	88
3.6.1	Scenario's	89
4	Resultaten van het onderzoek in Oost-Vlaanderen	99
4.1	Het veldwerk	99
4.2	Morfologie	101
4.3	Evaluatie van de werking van de huidige politiezones	110
4.3.1	De evaluatie door de burgemeesters	110
4.3.2	De evaluatie door de korpschefs	111
4.4	Schaalvergroting in Oost-Vlaanderen	113
4.4.1	Bestaande samenwerkingsverbanden in Oost-Vlaanderen	113
4.4.2	Voor- en nadelen van schaalvergroting	117
4.4.3	Randvoorwaarden om in schaalvergroting te treden	120
4.4.3.1	Randvoorwaarden van de burgemeesters	120
4.4.3.2	Randvoorwaarden van de korpschefs	125
4.4.3.3	Randvoorwaarden van het Openbaar Ministerie, de Dirco, Dirjud en de Gouverneur	130
4.4.3.4	Randvoorwaarden van de syndicale vertegen- woordigers van de politievakbonden	130
4.4.4	Bereidheid tot gevorderde samenwerking of schaalvergroting	132
4.4.4.1	Bereidheid bij de burgemeesters	132
4.4.4.2	Bereidheid bij de korpschefs	133
4.4.4.3	Bereidheid bij de syndicale vertegenwoordigers van de politievakbonden	134
4.4.5	Bovenzonale inzet recherche	134
4.5	De governance van politiezones	135
4.5.1	Evaluatie van het politiecollege en de politieraad	135
4.6	Mogelijke scenario's inzake schaalvergroting	136

5	Resultaten van het onderzoek in Antwerpen	145
5.1	Morfologie	145
5.2	Schaalvergroting in Antwerpen	151
5.2.1	Bereidheid tot gevorderde samenwerking of schaalvergroting	151
5.2.2	Randvoorwaarden om in schaalvergroting te treden	151
5.2.2.1	Volgens de provinciegouverneur	151
5.2.2.2	Volgens de federale politie	152
5.2.2.3	Volgens de burgemeesters	153
5.2.2.4	Volgens de korpschefs	155
5.2.2.5	Volgens de Procureur des Konings	155
5.2.2.6	Volgens de Dirco en Dirjud	155
5.2.2.7	Volgens de syndicale organisaties	156
5.3	De governance van politiezones	156
5.3.1	Evaluatie van het politiecollege en de politieraad	156
5.3.1.1	De evaluatie door de burgemeesters	156
5.3.1.2	De evaluatie door de korpschefs	157
5.4	Visie over de rol van de provincie(gouverneur)	157
5.4.1	De visie van de burgemeesters	157
5.4.2	De visie van de korpschefs	158
5.5	Studie MCube Solutions: operationele samenwerking tussen 7 politiezones	158
5.6	Mogelijke scenario's inzake schaalvergroting	160
5.6.1	Expliciete tegenstanders van een fusie	160
5.6.2	De filosofie van de Dirco: 10 PZ vooral op basis van centrumsteden (uit onderzoek 7 centrumsteden)	161
5.6.3	Politiezone die een associatie of een fusie kan vormen	161
5.6.4	Politiezones bereid tot associatie	161
5.6.5	Zeven scenario's: PZ's bereid tot fusie	162
6	Resultaten van het onderzoek in Vlaams-Brabant	165
6.1	Morfologie	165
6.2	Evaluatie van de werking van de huidige politiezones	170
6.2.1	De evaluatie door de burgemeesters	170
6.2.2	De evaluatie door de korpschefs	171
6.3	Schaalvergroting in Vlaams-Brabant	171
6.3.1	Bestaande samenwerkingsverbanden in Vlaams-Brabant	171
6.3.1.1	Halle-Vilvoorde	171
6.3.1.2	Het arrondissement Leuven	172
6.3.1.3	Specifieke problemen	173
6.3.2	Bereidheid tot gevorderde samenwerking of schaalvergroting	178
6.3.3	Randvoorwaarden om in schaalvergroting te treden	179
6.3.4	Wat kan de mogelijkheden faciliteren?	180
6.4	De governance van politiezones	180
6.4.1	Evaluatie van het politiecollege en de politieraad	180
6.5	Mogelijke scenario's inzake schaalvergroting	181
6.5.1	Eerste scenario	181

6.5.2	Tweede scenario	182
6.5.1	Verantwoording	182
6.5.2	Enkele specificiteiten:	182
6.5.2.1	De nationale luchthaven Zaventem/Brussel Nationaal	182
6.5.2.2	Tweetaligheid	183
6.5.2.3	Politiezone Druivenstreek	184
6.5.2.4	Defusie Oud-Heverlee	184
7	Fusies politiezones in provincie Limburg – best practices	185
7.1	Onderzoeksvraag	185
7.2	Onderzoeksmethode	185
7.3	Beknopt overzicht van de fusiebewegingen in de provincie Limburg	186
7.4	Vastgestelde “Best Practices” (Op basis van Mckinsey – model)	186
7.4.1	Aanwezigheid van een éénduidige visie (Strategy)	187
7.4.2	Vertaling van éénduidige visie naar coherente strategie (Strategy)	187
7.4.3	Aanwezigheid van “leiderschap met lef” (Style – Shared Values)	187
7.4.4	Sterke ondersteuning van personeel (Staff – Skills)	188
7.4.5	Behoud van sterke band met burgemeesters (Style – Systems)	189
7.4.6	Het streven naar een functionele organisatie (Structure)	189
7.4.7	Financiering: zichtbaar maken van de kost (System)	189
7.4.8	Naamgeving van de zone (Shared Values)	190
7.5	Effecten (aan de hand van de 5 k’s)	190
7.5.1	Verminderen van kwetsbaarheid van personeel	190
7.5.2	Meer kansen voor personeel	190
7.5.3	Kwaliteit van de dienstverlening	190
7.5.4	Toenemen van slagkracht	191
7.5.5	Kostprijs	191
7.6	Beschouwingen	192
7.6.1	Afstemming van het dienstenaanbod door gedeconcentreerde directies	192
7.6.2	Logische onderbouw bij fusies	192
7.6.3	Situatie van de korpschef tijdens het fusieproces	192
7.6.4	De kracht van het momentum	193
8	Stand van zaken van de werking van de zes politiezones van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest	195
8.1	Inleiding	195
8.2	Institutioneel kader van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in verband met de politionele veiligheid	196
8.2.1	Specificiteit van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest	196
8.2.2	Het institutionele kader en de impact ervan op de politie	197
8.2.3	Het Globale Preventie- en Veiligheidsplan	199
8.3	Stand van zaken van het politielandschap in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest	200
8.3.1	Bondige beschrijving van het Gewest	200

8.3.2	De politiezones	201
8.4	Resultaten	202
8.4.1	Algemeen	202
8.4.2	Het standpunt van de burgemeesters	203
8.4.3	Het standpunt van de korpschefs	205
8.4.4	Het standpunt van de externe overheden/partners (Minister-President, Minister, Hoge ambtenaar, Directeur-generaal BPV, Procureur des Konings, Dirco en Dirjud)	209
8.4.5	Het standpunt van de syndicale organisaties	211
8.5	Conclusies	212
9	Samenvatting Resultaten van het onderzoek in Wallonie	215
9.1	Korte morfologie	215
9.1.1	Algemeen	215
9.1.2	Gerecht en politie	216
9.2	Evaluatie van de werking van de huidige politiezones	217
9.2.1	De evaluatie door de burgemeesters	217
9.2.2	De evaluatie door de korpschefs	218
9.2.3	De evaluatie door de provinciegouverneurs, Procureurs des Konings en syndicale organisaties	218
9.3	Schaalvergroting in Wallonië	219
9.3.1	Samenwerkingsverbanden in Wallonië	219
9.3.2	(Rand)voorwaarden van de burgemeesters en van de korpschefs om in schaalvergroting te treden	219
9.4	Mogelijke scenario's inzake schaalvergroting	220
10	Conclusie en aanbevelingen	235
10.1	Conclusie	235
10.2	Aanbevelingen	243
Bijlage 1.	Overzicht van de respondenten in West-Vlaanderen	245
Bijlage 2.	Overzicht van de respondenten in Oost-Vlaanderen	249
Bijlage 3.	Overzicht van de respondenten in Antwerpen	254
Bijlage 4.	Overzicht van de respondenten in Vlaams-Brabant	259
Bijlage 5.	Overzicht van de respondenten in Limburg	265
Bijlage 6.	Structuur interview Limburg	266
Bijlage 7.	Overzicht van de respondenten in het Brussels Hoofdstede- lijk Gewest	268
Bijlage 8.	Overzicht van de respondenten in Provincie Namen	271
Bijlage 9.	Overzicht van de respondenten in Provincie Luxemburg	274
Bijlage 10.	Overzicht van de respondenten in Provincie Luik	277
Bijlage 11.	Overzicht van de respondenten in Provincie Henegouwen	282
Bijlage 12.	Overzicht van de respondenten in Provincie Waals-Brabant	287
Bibliografie		291